

Två intressanta skalbaggsfynd

Av Staffan Kihl

Backvialfröbagge *Bruchus affinis*,

Den 7 juli i år håvade jag två ex av en ca 3,5 mm lång skalbagge på backvial i en varm sydvänd ängsbacke i närheten av Dagnäsöns naturreservat. Vid närmare kontroll av snåret kunde jag räkna in åtminstone 10 individer. Skalbaggen visade sig vara backvialfröbagge – det första fyndet i Svealand! Fyndet har bekräftats av Hans-Erik Wanntorp.

Backvialfröbaggen är monofag på backvial och har sin huvudutbredning i östra Småland och Östergötland. I Sörmland är backvial allmän i Kolmården, för övrigt ojämnt spridd och i vissa delar av landskapet sällsynt (t.ex. Mälardalenområdet). Backvialen har ökat markant under 1900-talet, delvis genom insåning på vägskärningar och järnvägsvallar, så det kan löna sig att leta efter följeslagaren.

Svavelbagge *Cteniopus sulphureus*

Denna skalbagge hittar man huvudsakligen i Sverige på Gotland, Öland och Österlen. I Sörmland är den sällsynt och mest funnen i skärgården. 17 juli i år håvade jag oväntat ett ex på Häggsta äng i Huddinge. Häggsta äng är en gammal, sandig ängsbacke vid Albysjön i närheten av Flottsbro skidbacke. Här lär de sista(?) kända exemplaren av backsippa på Södertörn ha växt på 1930-talet. Ängen var på väg att växa igen men räddades för några år sedan av kommunens driftiga naturvårdare som lät röja den. Om svavelbaggen bara var en förflugen besökare är svårt att veta men ängen är en intressant biotop för många insekter och växter så jag kommer att försöka följa utvecklingen i fortsättningen.

Status för fetörtsblåvinge i Södermanlands län

En rapport från inventeringar under 2012 av Håkan Elmqvist.

Bakgrund

Fetörtsblåvinge, *Scolitantides orion*, har under förra seklet varit utbredd i ett band från Stockholms skärgård ned till Bohuslän, dock med få och mycket lokala förekomster. Idag är fjärilen känd från Bohuslän, där den återupptäcktes 2009, i kustbranterna vid Bråviken, i Strängnäs kommun och i Stockholms skärgård, där den återupptäcktes 2010.

Fetörtsblåvingen är knuten till solexponerade bergsluttningar eller bergkullar med förekomst av larvens värdväxt kärleksört *Sedum telephium*. Fjärilen flyger i slutet av maj till början av juni och är ofta mycket fåtalig i sitt uppträdande. Den flyger uppenbarligen mellan bergkullarna, som bildar ett nätverk av smålokaler. På så sätt sprids äggen, som läggs på bladen och stammen av kärleksört. (Vit fetknopp *S. album* kan till viss del också utnyttjas, men finns inte i detta område.) På grund av fjärilens fåtaliga uppträdande med kort flygtid har det bästa sättet att konstatera arten varit att leta ägg och larver. Ibland har uppemot 10-talet ägg varit lagda på samma planta. Larverna gnager på blad och stam. De gnager så att plantan skadas och böjer sig, vilket skapar skydd åt larven. Larverna uppvaktas flitigt av olika arter av myror lockade av doftämnen, som larven avger. Detta anses